

Diakonias skatteflyktskampanj 2014

KRAV PÅ OFFENTLIGA REGISTER AV FÖRETAGS
VERKLIGA FÖRMÅNSTAGARE



diakonia

MÄNNISKOR SOM FÖRÄNDRAR VÄRLDEN

SIDA 1 av (3)
DATUM 2014-10-29
NAMN Penny Davies

Detta dokument överlämnades till Finansdepartementet den 29 oktober 2014 tillsammans med cirka 3 000 underskrifter från Diakonias kampanj Skatteflykten.

Vad?

Ett av kraven i Diakonias arbete mot skatteflykt är att den svenska regeringen ska arbeta för att upprätta offentliga register över företags verkliga förmånstagare (så kallade public registries of beneficial ownership information). Detta krav har 3000 aktivister skrivit under på i Diakonias skatteflyktskampanj 2014.¹

När?

Offentliga register av förmånstagare diskuteras nu (hösten 2014) inom EU:s översyn av penningtvättsdirektivet (Anti Money Laundering Directive - AMLD). Ett viktigt datum är den **4 november** då nästa trialogmöte äger rum inom EU, och då frågan kommer att diskuteras. **Sverige har nu inför detta EU-möte en chans att visa sitt stöd för att upprätta denna typ av register, och att de ska vara offentliga.**

Varför?

Offentliga register av företags (samt trusters och andra liknande legala entiteters) förmånstagare är ett viktigt verktyg för att stoppa skatteflykt samt även korruption och penningtvätt. Utvecklingsländer förlorar drygt niohundra miljarder dollar varje år pga. olovlig kapitalflykt.² Det är pengar som skulle kunna användas för fattigdomsbekämpning.

Offentlig information skulle:

- Göra det möjligt för myndigheter i utvecklingsländer, såväl som industriländer, att spåra och sätta stopp för skatteflykt, korruption och penningtvätt. Idag kan individer och företag som ägnar sig åt skatteflykt till exempel gömma sig bakom anonyma skalbolag.
- Möjliggöra för journalister och det civila samhället att undersöka fall och därmed bidra till att stoppa skatteflykt, korruption och penningtvätt.

Vilket politiskt stöd finns för offentliga register?

- **Brett stöd bland partierna i riksdagen:** I Diakonias partiledarenkät inför valet 2014 svarade fem partier (KD, C, MP, S och V) att de var positiva till offentliga register av företags verkliga förmånstagare. Två partier svarade "möjligen" (M och FP), och inget parti svarade att de var emot.³ Det innebär att de två styrande regeringspartierna MP och S gett sitt stöd för att upprätta offentliga register.
- **Brett stöd i EU-parlamentet:** I mars 2014 röstade EU-parlamentet, och representanter från alla de stora grupperna i EP, för att göra information om företags verkliga förmånstagare offentlig.
- **Storbritannien** har beslutat att upprätta ett offentligt, centralt register över företags verkliga förmånstagare.
- **Stöd inom finanssektorn:** Konsultationer gjorda av EU-kommissionen 2012 visar att ledande bankorganisationer är för ökad öppenhet gällande företags verkliga förmånstagare. European Banking Industry Committee stödjer förslaget om offentliga register.⁴

ADRESS Box 140 38
167 14 Bromma
BESÖK Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg
TEL 08 453 69 00
FAX 08 453 69 29
PG 90 33 04-4
diakonia.se

Vilka argument stödjer offentliga register?

Den tidigare alliansregeringen gav inte sitt stöd till offentliga register av företags egentliga förmånstagare med hänvisning till en rad argument (e-postkorrespondens med Finansdepartementet, vår 2014). Några av dessa bemöts nedan.

- **Offentliga register är kostnadseffektivt**

Ett argument mot att upprätta offentliga register från Sveriges tidigare regering var att detta skulle vara kostsamt och bland annat att "kostnaden och den administrativa bördan kommer att drabba alla företag, trots att de allra flesta inte har något att dölja." Undersökningar gjorda i Storbritannien och av EU-kommissionen visar tvärtom att offentliga register är kostnadseffektivt.⁵ Offentligt tillgänglig information skulle också göra det mindre kostsamt att genomföra så kallade "due diligence" och skapa en jämnare spelplan mellan stora och små företag. Det skulle även ge bättre underlag för investeringsbeslut.

- **Offentliga register skapar en jämn spelplan**

Ett argument mot offentliga register från Sveriges tidigare regering var att "det bör vara upp till varje medlemsstat (MS) att avgöra på vilket sätt MS vill säkerställa att kravet på information om verklig huvudman uppfylls."

Gemensamma EU-regler säkrar att alla medlemsstater applicerar internationell standard, och skapar en jämn spelplan för företag som delger informationen.

- **Offentliga register gynnar effektivitet**

En invändning från Sveriges tidigare regering var att det är svårt att skaffa information om verklig huvudman samt att och att "det finns en uppenbar risk att de som ägnar sig åt kriminell aktivitet kommer att fortsätta att undvika transparens, exempelvis genom att använda bulvaner."

Självklart finns det en risk att kriminella navigerar runt systemet och uppger falsk information men det är inte ett giltigt argument mot att upprätta offentliga register. Vi måste börja någonstans och ju fler länder som tar steg mot ökad transparens desto bättre. Regeringar kan inrätta sanktioner mot de som ger falsk information, vilket kan avskräcka och underlätta att driva rättsprocesser. Offentlig information skulle öka möjligheterna för fler att upptäcka fall och skulle på så sätt kunna hjälpa myndigheter att identifiera fall av skatteflykt, penningtvätt och korruption. Det gör systemet mer effektivt.

- **Personlig integritet äventyras inte**

En farhåga som uttrycktes av förra regeringen var att "information som på detta sätt sammanställs kan vara känslig både ur ett brottsutredande perspektiv och med tanke på enskildas integritet och lämpar sig mindre väl för sammankopplade, offentliga register." Offentliga register går att utforma på ett sådant sätt så att det går att göra undantag för legitimt känsliga fall. Men det är viktigt att information om förmånstagare finns offentligt eftersom det underlättar polisens arbete, något som FBI i USA och Scotland Yard i Storbritannien framfört.



Källor:

¹ <http://www.diakonia.se/Politik-och-paverkan/skatteflykt/hur-stoppa-skatteflykt/>

² <http://www.gfintegrity.org/report/2013-global-report-illicit-financial-flows-from-developing-countries-2002-2011/>

³ http://www.diakonia.se/globalassets/documents/diakonia/publications/reports/140623_rapport-partiernas-nya-loften-tabell.pdf

⁴ http://www.eubic.org/Position%20papers/EBIC_key%20priorities%20on%204th%20AML%20-%20Karins.pdf

⁵ European Commission, Cost benefit analysis of transparency requirements in the company/ corporate field and banking sector relevant for the fight against money laundering and other financial crime, 27 February 2007 http://transcrime.cs.unitn.it/tc/fso/pubblicazioni/AP/CBA-Study_Final_Report_revised_version.pdf